

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Skanstes iela 25, Rīga, LV-1013 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

21.08.2025.

Nr. 1/18

(prot. Nr.31, 2.p)

Dabaszgāzes sadales sistēmas pieslēguma noteikumi biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes termināla operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem

*Izdoti saskaņā ar Enerģētikas likuma
84.¹panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka dabaszgāzes sadales sistēmas (turpmāk – sistēma) pieslēguma noteikumus biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabaszgāzes sistēmas (termināla) operatoriem un dabaszgāzes lietotājiem.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. **atļautā maksimālā slodze** – lielākais gāzes daudzums, ko dabaszgāzes lietotājs drīkst izmantot stundā un biometāna ražotājs vai sašķidrinātās dabaszgāzes sistēmas operators drīkst ievadīt sistēmā stundā;
 - 2.2. **sistēmas lietotāja dabaszgāzes apgādes sistēma** – šo noteikumu izpratnē piederības robežas sistēmas lietotāja pusē ierīkoto gāzesvadu, noslēgierīču, dabaszgāzes iekārtu un citu tehnisko ietaišu kopums, kas paredzēts biometāna vai gāzveida stāvoklī pārvērstas sašķidrinātās dabaszgāzes piegādei uz sistēmu vai sistēmas lietotāja apgādei ar dabaszgāzi;
 - 2.3. **sistēmas lietotājs** – šo noteikumu izpratnē biometāna ražotājs, sašķidrinātās dabaszgāzes sistēmas operators un dabaszgāzes lietotājs;
 - 2.4. **piederības robeža** – piederības un atbildības dalījuma vieta starp dabaszgāzes sadales sistēmas operatora (turpmāk – sistēmas operators) un sistēmas lietotāja dabaszgāzes apgādes sistēmām;
 - 2.5. **pieslēgums** – sistēmas operatora sadales sistēmas daļa (gāzesvadi, noslēgierīces, gāzes regulēšanas iekārtas, cauruļvadi, kā arī citas iekārtas), kuru ierīko no pieslēguma vietas līdz piederības robežai, kā arī dabaszgāzes pārvades sistēmas operatora iekārta – gāzes uzskaites un kvalitātes kontroles mezgls;

- 2.6. **pieslēguma vieta** – sistēmas operatora noteikts pieslēguma punkts sistēmā, no kura atbilstoši pamatotām tehniskām prasībām iespējams atbilstošā kvalitātē piegādāt dabasgāzi vai biometānu līdz piederības robežai vai uz kuru atbilstoši pamatotām tehniskām prasībām iespējams atbilstošā kvalitātē piegādāt dabasgāzi vai biometānu no piederības robežas;
- 2.7. **tehniskās prasības** – sistēmas operatora un dabasgāzes pārvades sistēmas operatora izsniegts dokuments, kurā noteikta pieslēguma vieta, kā arī tehniskās prasības un noteikumi, kas jāievēro, lai sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu, uzskaites un kvalitātes kontroles mezglu vai mainītu esošā pieslēguma atļauto maksimālo slodzi;
- 2.8. **uzskaites un kvalitātes kontroles mezgls** – piederības robežas sistēmas operatora pusē uzstādītu pārvades sistēmas operatora iekārtu kopums, kas nodrošina sistēmā ievadāmās gāzes tilpuma un plūsmas parametru uzskaiti, kvalitātes parametru mērījumus, gāzes odorizāciju un mērījumu datu pārraidi uz dabasgāzes pārvades sistēmas operatora vadības centru.
3. Sistēmas operators pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma konsultē sistēmas lietotāju par pieslēguma ierīkošanas iespējām, iespējamo pieslēguma vietu, pieslēguma ierīkošanas kārtību un citiem sistēmas operatora kompetencē esošiem jautājumiem, kas saistīti ar pieslēguma ierīkošanu. Pieslēguma ierīkošanā, ciktāl tā ir saistīta ar būvniecību (projektēšana un būvdarbi), sistēmas operators un sistēmas lietotājs ievēro būvniecību reglamentējošajos tiesību aktos noteikto regulējumu.
4. Šajos noteikumos noteiktie līgumi (vienošanās) uzskatāmi par noslēgtiem, ja tos parakstījušas visas līguma slēdzēju puses. Līgumus sistēmas lietotājs un sistēmas operators var noslēgt, izmantojot arī distances saziņas līdzekļus.

II. Noteikumi pieslēguma ierīkošanai

5. Lai sistēmai pieslēgtu sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu pieslēguma ierīkošanai (turpmāk – pieslēguma pieteikums). Sistēmas operators nosaka un savā tīmekļvietnē publicē informāciju, kas atkarībā no sistēmas lietotājam nepieciešamā pieslēguma veida jāsniedz pieslēguma pieteikumā, kā arī nodrošina dabasgāzes lietotājam dažādus pieslēguma pieteikuma iesniegšanas un ar pieslēguma ierīkošanu saistītās informācijas apmaiņas veidus (klientu apkalpošanas vieta, klientu portāls, elektroniskais pasts, pasts u.c.). Informāciju, kas pieslēguma pieteikumā jāsniedz biometāna ražotājam vai sašķidrīnātās dabasgāzes sistēmas operatoram, sistēmas operators saskaņo ar pārvades sistēmas operatoru.
6. Ja sistēmas lietotāja pieslēguma pieteikumā sniegtā informācija nav pietiekama, sistēmas operatoram ir tiesības pieprasīt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai sistēmai pieslēgtu jaunu sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu vai mainītu esošā pieslēguma tehniskos parametrus. Pieslēguma pieteikums tiek uzskatīts par saņemtu dienā, kad sistēmas operators ir saņēmis visu informāciju, kuru sistēmas operators noteicis saskaņā ar šo noteikumu 5.punktu.
7. Ja, izvērtējot pieslēguma pieteikumu, sistēmas operators konstatē normatīvajos aktos noteiktus ierobežojumus vai pieslēguma izbūve tehniski nav iespējama, sistēmas operators 20 dienu laikā no pieslēguma pieteikuma saņemšanas sniedz argumentētu atteikumu tehnisko prasību izsniegšanai.

8. Sistēmas operators pēc pieslēguma pieteikuma saņemšanas, ja nepastāv juridiski un tehniski šķēršļi pieslēguma izbūvei:
 - 8.1. 20 dienu laikā izsniedz sistēmas lietotājam tehniskās prasības, ja saskaņā ar pieslēguma pieteikumu sistēmai jāpieslēdz dabasgāzes lietotāja objekts. Vienlaikus ar tehniskajām prasībām sistēmas operators rakstveidā sniedz dabasgāzes lietotājam informāciju par turpmākajām pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamajām darbībām;
 - 8.2. ja saskaņā ar pieslēguma pieteikumu sistēmai jāpieslēdz biometāna ražošanas objekts vai sašķidrinātās dabasgāzes iekārta:
 - 8.2.1. 10 dienu laikā sniedz pārvades sistēmas operatoram informāciju, kas nepieciešama pārvades sistēmas operatora kompetencē esošo tehnisko prasību sagatavošanai;
 - 8.2.2. 20 dienu laikā atbilstoši sistēmas operatora kompetencei izsniedz sistēmas lietotājam tehniskās prasības. Vienlaikus ar tehniskajām prasībām sistēmas operators rakstveidā sniedz sistēmas lietotājam informāciju par turpmākajām pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamajām darbībām.
9. Pārvades sistēmas operators 20 dienu laikā no šo noteikumu 8.2.1.apakšpunktā minētās informācijas saņemšanas atbilstoši kompetencei izsniedz sistēmas lietotājam tehniskās prasības, kā arī savas kompetences ietvaros sniedz informāciju par turpmākajām pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamajām darbībām.
10. Ja tehnisko prasību izstrāde ir komplicēta un to sagatavošanai nepieciešams ilgāks laika periods, nekā noteikts šo noteikumu 8. un 9.punktā, par tehnisko prasību izsniegšanas termiņu attiecīgais sistēmas operators rakstveidā informē sistēmas lietotāju 20 dienu laikā no pieslēguma pieteikuma vai 8.2.1.apakšpunktā noteiktās informācijas saņemšanas.
11. Pēc tehnisko prasību izsniegšanas sistēmas operators un sistēmas lietotājs rakstveidā vienojas par pieslēguma procesa īstenošanas nosacījumiem atkarībā no pieprasītā pieslēguma īpatnībām, noslēdzot vienu vai vairākas vienošanās par:
 - 11.1. pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamās būvniecības ieceres dokumentācijas (būvprojekta) izstrādes organizēšanu;
 - 11.2. pieslēguma ierīkošanai nepieciešamā energoapgādes objekta būvdarbu veicēja (turpmāk – būvkomersants) izvēli;
 - 11.3. citām sistēmas operatora un sistēmas lietotāja saistībām un tiesībām līdz pieslēguma līguma noslēgšanai.
12. Slēdzot šo noteikumu 11.punktā noteiktās vienošanās, sistēmas operators un sistēmas lietotājs ievēro šādus nosacījumus:
 - 12.1. pieslēguma būvniecības ieceres dokumentācijas (būvprojekta) izstrādāšanu saskaņā ar sistēmas operatora un pārvades sistēmas operatora izsniegtajām tehniskajām prasībām organizē sistēmas lietotājs, nodrošinot būvprojekta saskaņošanu būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja sistēmas lietotājs un sistēmas operators nevienojas citādi;
 - 12.2. būvprojekta izstrādāšanas izmaksas neietilpst pieslēguma maksā un tās pilnā apmērā sedz sistēmas lietotājs, ja sistēmas lietotājs un sistēmas operators nevienojas citādi.
13. Ja saskaņā ar pieslēguma pieteikumu sistēmai jāpieslēdz biometāna ražošanas objekts vai sašķidrinātās dabasgāzes iekārta, sistēmas lietotājs rakstveidā vienojas ar pārvades

sistēmas operatoru par nosacījumiem pieslēguma daļas, kas saistīta ar uzskaites un kvalitātes kontroles mezgla ierīkošanu, izbūvi.

14. Ja 60 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam tehniskās prasības, nav panāktas šo noteikumu 11. un 13.punktā minētās vienošanās, sistēmas operatoram ir tiesības anulēt sistēmas lietotājam izsniegtās tehniskās prasības un izbeigt pieslēguma procesu. Par tehnisko prasību anulēšanu sistēmas operators rakstveidā brīdina sistēmas lietotāju vismaz 10 dienas iepriekš.
15. Ja saskaņā ar šo noteikumu 11.punktā noteikto vienošanos pieslēguma ierīkošanas būvdarbus organizē sistēmas operators, izvēloties būvkomersantu, tas ievēro šādus nosacījumus:
 - 15.1. būvkomersantu izvēlas saskaņā ar atklātiem, vienlīdzīgiem un objektīviem kritērijiem, ņemot vērā būvkomersanta kvalifikāciju, pieredzi, piedāvātās būvdarbu izmaksas, būvdarbu termiņus un citus kritērijus, nodrošinot saimnieciski visizdevīgākā pieslēguma ierīkošanu;
 - 15.2. būvkomersanta izvēli (iepirkuma procedūru) uzsāk 10 dienu laikā pēc saskaņota būvprojekta un informācijas par projektēšanas nosacījumu izpildi saņemšanas;
 - 15.3. sistēmas lietotājam ir tiesības iepazīties ar būvkomersantu izvēles principiem, noteikumiem un izvēles procesa norisi;
 - 15.4. sistēmas operators pēc sistēmas lietotāja pieprasījuma pamato būvkomersanta atbilstību sistēmas operatora izvirzītajiem kritērijiem un saimnieciski visizdevīgākā pieslēguma ierīkošanas piedāvājuma izvēli;
 - 15.5. būvkomersantu izvēlas divu mēnešu laikā no iepirkuma procedūras uzsākšanas. Ja piemērojamo iepirkuma procedūru dēļ divu mēnešu laikā nav iespējams izvēlēties būvkomersantu, sistēmas operators rakstveidā informē sistēmas lietotāju par būvkomersanta izvēles termiņa pagarināšanu.
16. Ja saskaņā ar šo noteikumu 11.punktā noteikto vienošanos pieslēguma ierīkošanas būvdarbus organizē sistēmas lietotājs, sistēmas lietotājs ievēro sistēmas operatora noteiktās būvkomersantu un iekārtu piegādātāju atbilstības prasības. Vispārējās prasības būvkomersantu un iekārtu piegādātāju atbilstībai sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē. Atkarībā no pieprasītā pieslēguma īpatnībām par īpašajām prasībām būvkomersantu un iekārtu piegādātāju atbilstībai sistēmas operators informē sistēmas lietotāju, slēdzot šo noteikumu 11.punktā noteikto vienošanos.
17. Sistēmas operators 40 dienu laikā pēc būvkomersanta noteikšanas vai būvprojekta saņemšanas nosūta sistēmas lietotājam pieslēguma līgumu.
18. Pieslēguma maksu pieslēguma līgumā nosaka atbilstoši pieslēguma ierīkošanas ekonomiski pamatotajām izmaksām.
19. Sistēmas lietotājam ir tiesības 30 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam pieslēguma līguma projektu, iesniegt sistēmas operatoram pamatotus iebildumus par pieslēguma līguma projektu. Sistēmas operators izvērtē sistēmas lietotāja iebildumus un 15 dienu laikā rakstveidā sniedz sistēmas lietotājam atbildi vai nosūta sistēmas lietotājam precizētu pieslēguma līgumu, ja sistēmas lietotāja iebildumi atzīti par pamatotiem.

20. Ja 30 dienu laikā no dienas, kad sistēmas operators nosūtījis sistēmas lietotājam pieslēguma līguma projektu vai precizētu pieslēguma līguma projektu, sistēmas lietotājs nav iesniedzis sistēmas operatoram parakstītu pieslēguma līgumu vai nav sniedzis pamatotus iebildumus par pieslēguma līguma projektu, sistēmas operatoram ir tiesības anulēt pieslēguma pieteikumu. Par pieslēguma pieteikuma anulēšanu sistēmas operators rakstveidā brīdina sistēmas lietotāju vismaz 10 dienas iepriekš.
21. Par šo noteikumu 11., 14. un 20.punktā minētajām darbībām, kā arī pieslēguma līguma noslēgšanu par biometāna ražošanas objekta vai sašķidrinātās dabasgāzes iekārtas pieslēgšanu sistēmas operators informē pārvades sistēmas operatoru. Par šo noteikumu 13.punktā minētajām darbībām pārvades sistēmas operators informē sistēmas operatoru.
22. Ja sistēmas operators ir anulējis sistēmas lietotāja pieteikumu saskaņā ar šo noteikumu 20.punktu, bet sistēmas lietotājs tomēr vēlas ierīkot attiecīgo pieslēgumu, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram jaunu pieteikumu, ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi.
23. Ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs, slēdzot pieslēguma līgumu, nevienojas citādi, pieslēguma ierīkošanu sistēmas operators nodrošina, ja lietotājs ir pilnībā samaksājis pieslēguma līgumā noteikto pieslēguma maksu.
24. Sistēmas operators vai sistēmas lietotājs saskaņā ar noslēgto pieslēguma līgumu organizē pieslēguma ierīkošanu līdz piederības robežai. Sistēmas lietotājs pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā par saviem līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas ierīkošanu un sagatavošanu pieslēgšanai sistēmai, kā arī iesniedz sistēmas operatoram normatīvajos aktos paredzētos dokumentus, kas apliecina, ka sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēma ir ierīkota atbilstoši normatīvo aktu prasībām un sagatavota pieslēgšanai sistēmai. Sistēmas operators publicē savā tīmekļvietnē informāciju par dokumentiem, kas sistēmas lietotājam jāiesniedz, lai apliecinātu, ka sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēma ir ierīkota atbilstoši normatīvo aktu prasībām un sagatavota pieslēgšanai sistēmai.
25. Pieslēguma ierīkošana uzskatāma par pabeigtu dienā, kad sistēmas operators par to rakstveidā paziņojis sistēmas lietotājam, ja sistēmas operators un sistēmas lietotājs nevienojas citādi. Sistēmas operators pieslēguma līgumā noteiktajā termiņā un kārtībā nodrošina sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmas pieslēgšanu sistēmai.
26. Biometāna ražotājs un sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas operators pirms uzsākt biometāna vai gāzveida stāvoklī pārvērstas sašķidrinātās dabasgāzes piegādi uz sadales sistēmu noslēdz ar sistēmas operatoru un pārvades sistēmas operatoru līgumu par tehnisko sadarbību dabasgāzes ievadīšanai gāzesvadu sistēmā.

III. Noteikumi pieslēguma atjaunošanai un atļautās maksimālās slodzes maiņai

27. Ja dabasgāzes lietotāja objekts iepriekš ir bijis pieslēgts sistēmai, bet dabasgāzes piegāde objektam pārtraukta pēc dabasgāzes lietotāja pieprasījuma vai tādēļ, ka nav spēkā esoša dabasgāzes tirdzniecības līguma un dabasgāze netiek piegādāta pēdējās garantētās piegādes ietvaros, sistēmas operators, izvērtējot sistēmas lietotāja pieteikumu, atjauno pieslēgumu, vienlaikus pastāvot šādiem apstākļiem:

- 27.1. pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra ir saglabājusies tehniskajām prasībām atbilstošā stāvoklī;
 - 27.2. lietotājam ir spēkā esošs dabasgāzes tirdzniecības līgums;
 - 27.3. nemainās pieslēguma tehniskie parametri.
28. Ja, izvērtējot dabasgāzes lietotāja pieteikumu un faktiskos apstākļus, sistēmas operators konstatē šo noteikumu 27.punktā noteikto apstākļu iestāšanos, sistēmas operators atjauno pieslēgumu 10 dienu laikā no dienas, kad sistēmas lietotājs ir samaksājis maksu par pieslēguma uzturēšanu periodā, kurā dabasgāzes piegāde objektam bijusi pārtraukta.
29. Konkrēta dabasgāzes lietotāja objekta pieslēguma atjaunošanas gadījumā maksu par pieslēguma uzturēšanu sistēmas operators aprēķina pieslēguma pieteikuma iesniegšanas brīdī spēkā esošā sadales sistēmas pakalpojumu tarifa fiksētās daļas maksu par sistēmas pakalpojumiem, reizinot ar to mēnešu skaitu, kurā dabasgāzes piegāde objektam bijusi pārtraukta, bet ne vairāk kā par 12 mēnešu periodu.
30. Ja, izvērtējot sistēmas lietotāja pieteikumu un faktiskos apstākļus, sistēmas operators nekonstatē šo noteikumu 27.punktā pieslēguma atjaunošanai noteikto apstākļu iestāšanos, pieslēgumu ierīko šajos noteikumos noteiktajā vispārējā kārtībā.
31. Lai mainītu ierīkota pieslēguma atļauto maksimālo slodzi, sistēmas lietotājs iesniedz sistēmas operatoram pieteikumu atļautās maksimālās slodzes maiņai. Biometāna ražotājs un sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas operators attiecīgu pieteikumu iesniedz arī dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram.
32. Sistēmas operators un, ja nepieciešams, arī dabasgāzes pārvades sistēmas operators pēc šo noteikumu 31.punktā noteiktā pieteikuma saņemšanas izsniedz sistēmas lietotājam tehniskās prasības pieslēguma atļautās slodzes izmaiņām un sniedz informāciju par turpmākajām pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamajām darbībām.
33. Sistēmas lietotājs par saviem līdzekļiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodrošina izmaiņas sistēmas lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmā un iesniedz sistēmas operatoram šo noteikumu 24.punktā noteiktos dokumentus.
34. Pēc šo noteikumu 33.punktā noteikto darbību izpildes sistēmas operators un lietotājs paraksta aktu par atļautās slodzes izmaiņu vai veic izmaiņas sistēmas pakalpojumu līgumā.

IV. Noslēguma jautājumi

35. Sistēmas operators šo noteikumu 5.punktā noteikto informāciju publicē savā tīmekļvietnē 10 dienu laikā pēc šo noteikumu spēkā stāšanās dienas.
36. Pieslēgumus, par kuru ierīkošanu pieslēguma līgumi noslēgti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, ierīko, ievērojot noslēgtajos pieslēguma līgumos ietvertos nosacījumus.
37. Noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU